

Rozhodnutí NS

4 Tdo 151/2021

	 citace citace s ECLI
Soud:	Nejvyšší soud
Důvod dovolání:	§ 265b odst.1 písm. g) tr.ř.
Datum rozhodnutí:	31.03.2021
Spisová značka:	4 Tdo 151/2021
ECLI:	ECLI:CZ:NS:2021:4.TDO.151.2021.1
Typ rozhodnutí:	USNESENÍ
Heslo:	Krádež
Dotčené předpisy:	§ 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.
Kategorie rozhodnutí:	C

Citace rozhodnutí Nejvyššího soudu by měla obsahovat formu rozhodnutí, označení soudu, datum rozhodnutí, spisovou značku, případně údaj o uveřejnění ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek a odkaz na zdroj. Vzor: *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 11. 2001, sp. zn. 21 Cdo 123/2001, uveřejněné pod č. 11/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní, dostupné na www.nsoud.cz.*

4 Tdo 151/2021-629

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 31. 3. 2021 o dovolání obviněného **R. V.**, nar. XY v XY, trvale bytem XY, adresa pro doručování XY, proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 9. 2020 sp. zn. 9 To 286/2020, v trestní věci vedené Okresním soudem ve Vyškově pod sp. zn. 1 T 73/2018, takto:

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného **R. V.** **odmítá.**

Odůvodnění:

Obviněný **R. V.** byl rozsudkem Okresního soudu ve Vyškově ze dne 8. 6. 2020 sp. zn. 1

T 73/2018 uznán vinným přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, jehož se dopustil tím, že:

1. v blíže nezjištěné době v období od prosince 2016 do ledna 2017 v katastru obce XY, okres XY, v lokalitě zvané XY, podél příjezdové polní cesty vytěžil z pozemků obce XY celkem 203 kusů stromů, kdy se jednalo o náletové dřeviny habr, bříza, olše, vrba-jíva, osika o průměru 9-55 cm, v celkovém množství 30,05 m³ dříví bez kůry (33,06 m³ dříví s kůrou) z majetku obce XY, přičemž k neoprávněnému vytěžení dříví využil i K. Č., nar. XY, M. H., nar. XY, Z. K., nar. XY, P. Š., nar. XY, a D. M., nar. XY, kteří vytěžené dříví uložili na pozemcích obory R. V. v katastru obce XY, okres XY, kdy uvedeným nepravdivě sdělil, že kácení domluvil se starostou obce XY, čímž obci XY, IČ: XY, se sídlem XY, způsobil odcizením škodu ve výši 31 447 Kč,

2. v blíže nezjištěné době v průběhu měsíce února 2017 do 20. 2. 2017 v katastru obce XY, okres XY, v lokalitě zvané XY, v lesním porostu označeném číslem XY, neoprávněně vytěžil 4 ks vzrostlých dubů o celkovém objemu 3,74 m³ bez kůry, čímž společnosti Lesy České republiky, s.p., IČ 42196451, se sídlem Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové, způsobil odcizením škodu ve výši 8 600 Kč,

čímž způsobil odcizením celkovou škodu ve výši 40 047 Kč.

Za to mu byl podle § 205 odst. 1 tr. zákoníku uložen trest odnětí svobody v trvání pěti měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání jednoho a půl roku. Poškození: obec XY, IČ XY, se sídlem XY, a Lesy České republiky, s.p., IČ 42196451, se sídlem Přemyslova 1106/19, Hradec Králové, byly podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázány se svými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odvolání obviněného, které proti tomuto rozsudku podal, Krajský soud v Brně usnesením ze dne 24. 9. 2020 sp. zn. 9 To 286/2020 podle § 256 tr. ř. zamítl.

Toto usnesení krajského soudu napadl obviněný dovoláním s odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. V něm obviněný na úvod předchozím soudům vytýká existenci extrémního nesouladu mezi provedenými důkazy a z nich dovozenými skutkovými zjištěními, když z odůvodnění napadených rozhodnutí nevyplývá vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé, přičemž odkázal na tři rozhodnutí Ústavního soudu.

V konkrétní rovině pak obviněný namítl, že jeho jednání popsané pod bodem 1) výroku o vině nemůže podléhat trestnímu postihu. Obviněný pouze s využitím třetích osob provedl vytěžení náletových dřevin do výčetní tloušťky 30 cm (tj. bez nutnosti oznámení o plánované těžbě) ve vlastnictví obce XY, čímž zabránil vzniku škody na komunikaci, která hrozila. Vlastník – obec, totiž neplnil svou povinnost řádně pečovat o pozemní komunikaci a neudržoval ji ve stavu způsobilém k užívání, čímž docházelo k poškozování práv obviněného z propachtované věci – pozemku (polí), jehož součástí je vyježděná polní komunikace, jež byla namísto této řádné pozemní komunikace

využívána v rozporu se svým účelem jako polní cesta pro obviněného i další osoby. Plnění povinnosti pečovat o svůj majetek, která pro obec XY vyplývá přímo ze zákona, a nemůže se jí zprostit, nelze lakonicky přejít konstatováním soudu, že obviněný mohl využívat k příjezdu ke svým nemovitostem i jinou komunikaci. Rovněž nelze souhlasit s odvolacím soudem, jenž ze skutečnosti, že obviněný uzavřel (sice až v průběhu vyšetřování) s obcí XY dohodu o narovnání ze dne 28. 12. 2017, dovodil, že má charakter dohody o náhradě škody a že obviněný jejím uzavřením fakticky uznal protiprávnost svého jednání. Dohoda o narovnání je soukromoprávním institutem odlišným od dohody o náhradě škody, sloužícím k vypořádání sporných práv. Jejím obsahem není uznání, nýbrž narovnání (nahrazení původních práv a povinností, ať již existujících či nikoli) za účelem odstranění sporu či právní nejistoty mezi smluvními stranami. Zastupitelstvo obce XY připustilo, že zásah ve vlastním stromovém porostu byl z důvodu jeho vyčištění potřebný a že obviněný jednal s péčí řádného hospodáře. Předmětem dohody bylo narovnání vzájemných práv z bezdůvodného obohacení na obou stranách, a to rozdělením vytěženého dřeva na dvě poloviny ve prospěch každé strany, přičemž polovina vytěženého dřeva náležející obviněnému byla odměnou za jeho vykácení. Obviněný nemohl uzavřením této dohody uznat protiprávnost svého jednání, tím spíše ne v trestněprávním smyslu. Obec XY jejím uzavřením potvrdila, že se jedná i podle jejího názoru o soukromoprávní vztah (kvalifikovaný nanejvýše jako bezdůvodné obohacení a nepřikázané jednání), které bylo možné vypořádat narovnáním, a samotné obci vzniklo jednáním obviněného bezdůvodné obohacení. Pokud by se obec cítila poškozená trestným činem, nemohla by takovou dohodu uzavřít. Ve výsledku se proto jedná o absurdní kriminalizaci jednání občana, který svoji činností napravil protiprávní stav vyvolaný třetí osobou v souvislosti s nikoli řádnou péčí o její majetek.

Pokud obec XY vykonávala své vlastnické právo k tíži jiného vlastníka, a to i nečinností, je obviněný oprávněn jako postižený jednat k tíži vlastníka věci poškozující jeho práva jako třetí osoby, a to tak, že tento stav sám napraví. Jeho jednání tak je prosto společenské škodlivosti, takže je na místě uplatnit princip subsidiarity trestní represe (srov. stanovisko Nejvyššího soudu sp. zn. Tpjn 301/2012). Orgány činné v trestním řízení dosud neurčily, v jakém jednání obviněného lze spatřovat společenskou škodlivost. Pouhý odkaz na ocenění finanční hodnoty vytěženého dřeva ve výši 34.837 Kč sám o sobě nedokládá společenskou škodlivost činu. Z hlediska druhého kritéria subsidiarity trestní represe – principu ultima ratio je významné posouzení osoby obviněného, kdy poukázal na svou dosavadní trestní bezúhonnost. Jeho jednání je excesem z jinak příkladného a řádného života, přičemž vůči jeho osobě není zapotřebí uplatňovat trestní represí, jež by neplnila účel trestu, ale měla spíš charakter trestu exemplárního.

Ke skutku ad bod 2) výroku o vině dovolatel uvedl, že není dán ucelený logický řetězec nepřímých důkazů svědčících o tom, že popsané množství vytěženého dřeva bylo vytěženo a odcizeno právě obviněným, jeho vina nebyla postavena napevno. Množství dřevní hmoty nalezené na pozemku obviněného v násobcích převyšovalo 4 kusy vytěžené a odcizené kulatiny, které jsou mu kladeny za vinu. Není zřejmé, proč soud neuvěřil obhajobě obviněného, že toto dříví koupil stejně jako dříví zbývající, ale pouze

neměl doklad o zakoupení. Neexistuje důkaz směřující k identifikaci konkrétního vozidla (patrně traktoru), kterým bylo předmětné dřevo převáženo, stejně tak k tomu, kdo konkrétně dřevo vytěžil, zda obviněný osobně či za pomoci jiných osob nebo zda věděl, že nakupuje dřevo od nevlastníka apod. Soud podle obviněného z neoznačení prodávajícího či nedoložení nákupních dokladů v rozporu se zásadou *in dubio pro reo* a presumpcí nevinu přenesl důkazní břemeno o těžbě dřeva a jeho koupi na obviněného. Taktéž zcela absentuje posouzení subjektivní stránky trestného činu. Odvolací soud měl při svém rozhodování dne 24. 9. 2020 rovněž přihlédnout k novele trestního zákoníku zakotvující nově hranici škody nikoli nepatrné ve výši nejméně 10.000 Kč (namísto dřívější hranice 5.000 Kč), která nabyla účinnosti 6 dní poté. Odvolací soud měl proto zohlednit hmotněprávní korektiv zásady subsidiarity trestní represe podle § 12 odst. 2 tr. zákoníku a uzavřít, že skutek ad bod 2) není trestným činem.

V důsledku toho obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 9. 2020 sp. zn. 9 To 286/2020, jakož i rozsudek Okresního soudu ve Vyškově ze dne 8. 6. 2020 sp. zn. 1 T 73/2018, a věc vrátil okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Státní zástupkyně činná u Nejvyššího státního zastupitelství k dovolání obviněného ve svém písemném vyjádření předaslala, že se všemi jeho námitkami uplatněnými v dovolání se již vypořádaly soudy obou stupňů v předchozím řízení. Opakuje-li je tudíž beze změny v dovolacím řízení, je třeba je označit za zjevně neopodstatněné (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2002 sp. zn. 5 Tdo 86/2002). Státní zástupkyně se též obecně zabývala institutem narovnání a shrnula, že dohodu o narovnání nelze přímo ztotožnit s dohodou o náhradě škody, jak ve zkratce uzavřely soudy obou stupňů. Je však třeba zdůraznit, že obviněný dohodou o narovnání reagoval na svůj závazek z odpovědnosti za škodu, kterou přijal, tím, že bez právního důvodu vykácel část obecního lesa. Obviněný v zásadě viní obec, že jej dohnala k zásahu do jejího vlastního majetku, neboť nevykonávala řádně správu lesa, takže výchovný zásah do lesního porostu musel učinit sám. V uvedeném ohledu ale o takto obviněným deklarovaném stavu skutková zjištění nesvědčí. Ohledáním místa činu bylo zjištěno 203 pořezaných stromů, kdy 28 z nich mělo průměr větší než 25 cm, takže zde nešlo o pouhé kácení náletových dřevin, navíc je zřejmé, že obviněný si byl protiprávnosti svého jednání vědom, neboť pařezy byly maskovány hlínou a listím. Z uvedeného lze dovodit, že obviněný chtěl jednoznačně těžbu dřeva zatajit. Jestliže se obviněný hájí tím, že musel ochránit svůj majetek, je třeba zdůraznit, že nekácel pouze v sousedství svých pozemků, ale i pozemků dalších, a to par. č. XY a XY, takže na uvedených pozemcích, respektive v jejich sousedství nemohl jednat s péčí řádného hospodáře v souvislosti s ochranou svého majetku. Důležité je, že obviněný nezažádal obec XY o povolení k vykácení náletových dřevin a uvedenou skutečnost ani dodatečně nesdělil. Veškeré tyto skutečnosti svědčí o tom, že šlo o svévolné jednání obviněného, jehož cílem byla krádež dřevní hmoty, nikoli výchovný zásah v lesích obce za účelem ochrany majetku obviněného.

Dále státní zástupkyně zdůraznila, že obviněný se ohledně skutku popsaném pod bodem 1) výroku o vině nemůže izolovaně domáhat uplatnění zásady subsidiarity trestní

represe, neboť byl uznán vinným pokračujícím trestným činem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Na jeho jednání je proto třeba nahlížet v souvztažnosti s jednáním pod bodem 2), neboť v zásadě v totožném období se dopustil ještě další krádeže dřevní hmoty, když v katastru obce XY v okrese XY neoprávněně vytěžil čtyři vzrostlé duby. Výhrady obviněného k výroku o vině pod bodem 2) pak nelze pod jím uplatněný dovolací důvod podřadit, neboť obviněný se jimi domáhá přezkumu skutkových zjištění, předkládá jiný skutkový děj v závislosti na zcela odlišném hodnocení provedených důkazů. O jeho vině neexistují důvodné pochybnosti a nebylo tedy třeba aplikovat zásadu *in dubio pro reo*. Ve věci bylo provedeno řádné dokazování, na základě kterého soudy učinily skutkové závěry, které našly odraz ve skutkové větě odsuzujícího rozsudku soudu prvního stupně a skutek byl správně kvalifikován jako pokračující přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku.

Za právní námitku bylo podle státní zástupkyně možné též označit námitku o tom, že v rámci právní kvalifikace trestného jednání obviněného bylo třeba přihlídnout k novele trestního zákoníku, neboť s účinností od 1. 10. 2010 došlo ke změně rozhraničení škod v ustanovení § 138 odst. 1 tr. zákoníku, takže za škodu nikoli nepatrnou se nyní považuje škoda dosahující částky 10.000 Kč. Státní zástupkyně konstatovala, že v posuzované trestní věci nedošlo k žádné konkurenci trestních zákonů, neboť v období od spáchání činu do doby právní moci rozhodnutí o něm ke změně trestních zákonů nedošlo. Soudy tedy postupovaly správně, pokud jeho trestné jednání právně kvalifikovaly podle trestního zákona účinného v době spáchání činu, neboť do právní moci rozhodnutí o něm nebyl účinný nový trestněprávní předpis.

V závěru vyjádření proto navrhla, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného odmítl jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. v neveřejném zasedání ve smyslu § 265r odst. 1 písm. a), popřípadě písmena c) tr. ř.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) konstatoval, že dovolání obviněného proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 9. 2020 sp. zn. 9 To 286/2020 je přípustné z hlediska ustanovení § 265a odst. 1, 2 písm. h) tr. ř. Zde je však třeba poznamenat, že je chybou, když dovolatel v dané souvislosti neuplatnil též dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř., jelikož primárně napadá meritorní rozhodnutí soudu druhého stupně, jímž zamítl jeho odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně. Nejvyšší soud však tento nedostatek přehlédl, aby nebyl nařčen z přílišně formálního přístupu k dané procesní problematice. Takže dále prohlásil, že obviněný je podle § 265d odst. 1 písm. c) tr. ř. osobou oprávněnou k podání dovolání (pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká) a jím podané dovolání, s výše uvedenou výhradou, splňuje náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1 tr. ř. Obviněný je pak podal prostřednictvím svého obhájce, tedy v souladu s ustanovením § 265d odst. 2 tr. ř. a ve lhůtě uvedené v ustanovení § 265e odst. 1 tr. ř. a na místě určeném tímž zákonným ustanovením.

Nejprve je třeba zmínit, že krajský soud rozhodoval v této věci již podruhé, neboť předchozí rozsudek Okresního soudu ve Vyškově ze dne 10. 4. 2019 sp. zn. 1 T 73/2018, jímž byl obviněný zproštěn obžaloby podle § 226 písm. b) a c) tr. ř., zrušil

usnesením ze dne 18. 7. 2019 sp. zn. 9 To 247/2019 podle § 263 odst. 1 písm. b) tr. ř. z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. b) a c) tr. ř. a věc vrátil podle § 259 odst. 1 tr. ř. soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Uplatněný důvod dovolání podle **§ 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.** je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Uvedenou formulací zákon vyjadřuje, že dovolání je určeno k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, pokud tyto vady spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmotného práva. S poukazem na uvedený dovolací důvod se naopak není možné domáhat přezkoumání skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno. Zjištěný skutkový stav věci, kterým je dovolací soud vázán, je při rozhodování o dovolání hodnocen pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. To znamená, že dovolací soud musí vycházet ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn v průběhu trestního řízení a jak je vyjádřen především ve výroku odsuzujícího rozsudku a rozveden v jeho odůvodnění, a je povinen zjistit, zda je právní posouzení skutku v souladu s vyjádřením způsobu jednání v příslušné skutkové podstatě trestného činu s ohledem na zjištěný skutkový stav. Těžiště dokazování je v řízení před soudem prvního stupně a jeho skutkové závěry může doplňovat, popřípadě korigovat jen soud druhého stupně v řízení o řádném opravném prostředku (§ 259 odst. 3 tr. ř., § 263 odst. 6, odst. 7 tr. ř.). Tím je naplněno základní právo obviněného dosáhnout přezkoumání věci ve dvoustupňovém řízení ve smyslu čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 2 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě. Dovolací soud není obecnou třetí instancí zaměřenou na přezkoumání všech rozhodnutí soudů druhého stupně a samotnou správnost a úplnost skutkových zjištění nemůže posuzovat už jen z toho důvodu, že není oprávněn bez dalšího přehodnocovat provedené důkazy, aniž by je mohl podle zásad ústnosti a bezprostřednosti v řízení o dovolání sám provádět (srov. omezený rozsah dokazování v dovolacím řízení podle § 265r odst. 7 tr. ř.). Pokud by zákonodárce zamýšlel povolat Nejvyšší soud jako třetí stupeň plného přezkumu, nepředepisoval by (taxativně) velmi úzké vymezení dovolacích důvodů (k tomu viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 73/03).

Jestliže obviněný ve svém dovolání ohledně skutku ad 1) poukázal na soukromoprávní rozměr posuzované věci s tím, že vůbec neměl být vystaven trestnímu postihu, tak k tomu lze uvést následující. Podle obsahu spisu tzv. dohoda o narovnání uzavřená mezi obcí XY a obviněným ve smyslu § 1903 a následujících zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (č. 1. 200-202) byla uzavřena dne 28. 12. 2017, tedy až poté, kdy proti obviněnému bylo dne 10. 11. 2017 zahájeno trestní stíhání pro přečin krádeže podle § 205 odst. 1, 3 tr. zákoníku (obviněnému bylo usnesení doručeno do vlastních rukou dne 22. 11. 2017, viz doručka č. 1. 86), spočívající v odcizení výše zmíněného dřeva. To nehledě na okolnost, že již dne 23. 2. 2017 bylo policií zahájeno trestní řízení ve formě prověřování pro skutek popsany pod bodem 2), a pokud jde o skutek popsany pod bodem 1) ve vztahu k obci XY, došlo k tomu dne 15. 7. 2017. Tudíž pokud by obviněný hodlal v případě skutku ad 1) od samého počátku jednat v souladu s platným právem, nejprve měl kontaktovat starostu

jmenované obce, aby jej jako jejího zástupce vyzval k tomu, aby obec závadný stav dřevin jako jejich vlastník odstranila. Zároveň jej mohl upozornit i na skutečnost, že z důvodu špatného stavu obecní komunikace je k témuž účelu využíván pozemek v jeho vlastnictví i třetími osobami, takže jeho pozemek vlastně nahrazuje tuto obecní komunikaci. V případě, že by i poté byla obec XY nečinná nebo by odmítla příslušný zásah učinit, mohl obviněný přistoupit k odstranění dřevin svépomocí. Ale poté měl bez zbytečného odkladu obci oznámit, že vytěžil dřeviny v jejím vlastnictví a případně se s ní dohodnout, jakým způsobem budou vynaložené náklady k jejich odstranění vypořádány. Tedy zda jí např. předmětné dřevo vydá a obec mu vynaložené náklady zaplatí, popřípadě jestli si vytěžené dřevo ve formě náhrady ponechá či se o něj s obcí rozdělí, apod. To ale obviněný neučinil, starosta obce o vykácení nevěděl a o vytěžení dřevin byl informován až policejním orgánem v průběhu šetření. Obviněný tím vlastníka – obec XY, z dispozice s vytěženým dřevem vyloučil a za pomoci dalších osob toto dřevo převezl na svůj pozemek, kde jej bez dalšího uschoval. Tohoto dřeva se tak zmocnil tím, že si jej přisvojil. Pokud s poškozenou obcí následně zahájil jednání a posléze se s ní i dohodl na urovnání vztahů prostřednictvím předmětné tzv. dohody o narovnání, stalo se tak až po zahájení trestního stíhání jeho osoby. Tato dohoda tak nemohla obviněného ze spáchané krádeže vyvinut, jelikož k jejímu uzavření došlo až po dokonání trestného činu. Čili pokud soudy v předchozím řízení konstatovaly, že tato dohoda nemůže mít z trestněprávního hlediska na posouzení jednání obviněného žádný podstatný vliv a lze ji vzít v úvahu pouze jako právní instrument upravující poměry mezi smluvními stranami stran případného nároku poškozeného na náhradu škody, tak jim v tomto směru kromě poněkud nešťastné formulace nelze nic zásadního vytknout.

Pokud jde o zásadu subsidiarity trestní represe zakotvenou v ustanovení § 12 odst. 2 tr. zákoníku, na niž obviněný odkazuje ve svém dovolání, tak ta stanoví, že trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu. Jako jedna ze základních zásad trestního práva vyžaduje, aby stát uplatňoval prostředky trestního práva zdrženlivě, a to především tam, kde jiné právní prostředky selhávají nebo nejsou efektivní. Trestněprávní řešení představuje krajní prostředek (*ultima ratio*) pro zákonodárce, ale i pro soudce, státní zástupce a policii. Princip *ultima ratio* má nepochybně význam i pro interpretaci trestněprávních norem a plyne z něho, že trestné činy mohou být pouze nejzávažnější případy protispolečenských jednání. Obecně platí, že se úvaha o tom, zda jde o čin, který s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe není trestným činem z důvodu nedostatečné společenské škodlivosti případu, uplatní pouze za předpokladu, že posuzovaný skutek z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty (viz stanovisko trestní kolegia Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2013 sp. zn. Tpjn 301/2012). K takovému závěru ale v předložené trestní věci dospět nelze. Okolnosti posuzované krádeže nebyly v daném případě natolik atypické, aby stíhané jednání obviněného vyčleňovaly z běžného rámce obdobných trestných činů. Není totiž možné akceptovat, že uživatel pozemku pokácí dřeviny na cizím pozemku, byť i z důvodu omezování jeho práv na jím propachtované věci, aniž by nejprve vyzval vlastníka tohoto pozemku k nápravě, a získané dřevo si poté bez dalšího přivlastnil. V takovém jednání rozhodně nelze spatřovat pouhé

bezdůvodné obohacení či nepřikázané jednání, jak to namítal dovolatel, ale je nutno dovést jeho trestní odpovědnost.

Námítka obviněného vztahující se ke skutku ad bod 2) výroku o vině pak směřují výlučně ke skutkovým závěrům vysloveným oběma soudy. Obviněný jimi zpochybňuje, že se trestné činnosti dopustil. Tvrdí, že nebylo postaveno najisto, kdo dřevo vytěžil a odvezl na jeho pozemek, případně jakým vozidlem atd. Samotná obhajoba obviněného spočívající v tom, že jeho vina byla shledána toliko z důvodu, že mu soud neuvěřil ohledně koupě 4 ks vzrostlých dubů pocházejících z lesního porostu označeném číslem XY v katastru obce XY, okres XY, v lokalitě zvané XY, neboť nedoložil doklad o její koupi, byla dostatečně vyvrácena, neboť bylo prokázáno, že 4 ks vzrostlých dubů o celkovém objemu 3,74 m³ nacházejícím se v držení obviněného pochází právě z tohoto lesního porostu ve vlastnictví společnosti Lesy České republiky, s.p. Rovněž je třeba odmítnout výtku obviněného, že absentuje posouzení subjektivní stránky trestného činu, kterou ale nijak blíže nezdůvodnil. Ve skutečnosti již nalézací soud v bodě 15 odůvodnění svého odsuzujícího rozsudku vyložil, proč v daném případě u dílčího skutku pod bodem 1) výroku o vině dovedl u obviněného nepřímý úmysl ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, a u skutku pod bodem 2) výroku o vině jeho úmysl přímý podle písmene a) téhož ustanovení zákona.

Pokud jde o jím namítaný tzv. extrémní rozpor mezi skutkovými a právními závěry v rozhodnutí obou soudů nižších stupňů, tak jej v dovolání nikterak nespecifikoval, ač je tak povinen učinit (§ 265f odst. 1 tr. ř.) a tím vymezit rozsah dovolacího přezkumu. V této souvislosti lze naopak konstatovat, že na základě provedeného hodnocení důkazů soudy nižších stupňů dospěly ke skutkovým zjištěním, která rozhodně nelze označit za taková, jež by při žádném možném způsobu důkazního hodnocení nepřicházela v úvahu, a tudíž byly vzájemně v extrémním rozporu. Tyto soudy své výsledné skutkové závěry opřely o konkrétní zjištění učiněná ve smyslu požadavků vyplývajících z ustanovení § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř., takže v dalších podrobnostech Nejvyšší soud může plně odkázat na příslušné pasáže odůvodnění jejich rozhodnutí. K porušení práva obviněného na spravedlivý proces tak nepochybně nedošlo.

K poslední námitce obviněného, že odvolací soud při svém rozhodování o jeho odvolání měl při právním posouzení skutku přihlídnout k pro něho příznivější novele trestního zákoníku zvyšující hranici výše škody nikoli nepatné z 5.000 Kč na 10.000 Kč, lze uvést toto. Podle § 2 odst. 1 tr. zákoníku se trestnost činu posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán, podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější. Zmíněnou novelou se rozumí zákon č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Tou sice došlo ke změně trestního zákoníku a mj. i ke zvýšení hranic výše škody (§ 138), avšak tato novela nabyla účinnosti až dne 1. 10. 2020, tedy sedm dní po vyhlášení usnesení odvolacího soudu, takže v době jeho rozhodování ji na posuzovaný přečin obviněného nebylo možné aplikovat. Nadto celková škoda u obou stíhaných dílčích skutků obviněného sestávající z částek ve výši 31.447 Kč (ad bod 1) a 8.600 Kč (ad bod 2), a jež bylo nutné sčítat, jelikož se jednalo o

pokračování v trestném činu, činila částku 40.047 Kč. Tudíž ani podle přijaté novely trestního zákoníku se obviněným způsobená škoda nepřiblížila nově stanovené hranici škody nikoli nepatrné.

Bylo tak shledáno, že napadená rozhodnutí soudů nižších stupňů žádnými vadami vytýkanými obviněným netrpí, a proto Nejvyšší soud na základě výše uvedených zjištění a závěrů shledal dovolání obviněného zčásti nedůvodným a zčásti podaným z jiného důvodu než připouští zákonný katalog důvodů dovolání zakotvený v ustanovení § 265b odst. 1, 2 tr. ř. Z těchto jen stručně uvedených důvodů (§ 265i odst. 2 tr. ř.) proto v konečném výsledku odmítl dovolání obviněného R. V. jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., přičemž tak učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n tr. ř.).

V Brně dne 31. 3. 2021

JUDr. František Hrabec
předseda senátu